112826

Der Wassermann

(Vodnik)

SYMPHONISCHE DICHTUNG

nach der Volkssage von K. Jaromir Erben

für

grofses Orchester

von

ANT. DVOŘÁK

OP. 107.

PARTITUR

Verlag und Eigenthum für alle Länder
von
N. SIMROCK IN BERLIN.

Copyright 1896 by N. Simrock, Berlin.

Das **Aufführungsrecht dieses Werkes** hat die Verlagshandlung **vorbehalten** und kann von der letzteren Seitens der resp. Concert-Vereine, Institute und Directionen **nur durch käufliche Erwerbung** des zu den Aufführungen nöthigen Notenmaterials: der Partitur und Orchesterstimmen nebst Doubletten erworben werden; Aufführungen, welche vermittelst leihweiser Beschaffung des genannten Notenmaterials veranstaltet werden sollten, sind demnach ebenso unstatthaft wie das **Abschreiben einzelner Stimmen.**

Gegen **Zuwiderhandlungen** wird die Verlagshandlung **ihre Rechte stets sofort gesetzlich geltend machen.**

N. Simrock.

The right of performing this work is reserved by the publishers, and all copies used by Instrumental Societies, Classes, or at public performances must be acquired by purchase. Private reduplications of the Score or of Single Orchestral-Parts are therefore illegal, as is also the use of hired copies of the same.

N. Simrock.

Nº 1.

Der Wassermann.*)

Am Ufer des Sees sitzt, auf einer Pappel, bei fahlem Mondlicht, der Wassermann, näht sich ein grünes Kleid und rothe Stiefel und singt dazu, denn am nächsten Tage soll seine Hochzeit sein.

Das Opfer, das er sich auserlesen, ein Mägdlein aus dem nahen Dorfe, erhebt sich frühmorgens von seinem Lager und will im See seine Kleider waschen. Vergebens sucht die Mutter, unter Hinweis auf einen unheilkündenden Traum, den sie in der verflossenen Nacht gehabt, dies zu verhindern; vergebens warnt sie, da heute Freitag sei.

Die Tochter aber lässt sich nicht abhalten und, von einem unwiderstehlichen Drange getrieben, eilt sie zum See.

Kaum aber taucht sie das erste Tüchlein in's Wasser, da bricht der Steg unter ihren Füssen, und jubelnd klatscht der Wassermann in die Hände, da er sein Opfer in den Fluthen versinken sieht.

Sie wird sein Weib. Aber traurig und öde ist es in der Wassertiefe, wo der Wassermann die Seelen der Ertrunkenen gefangen hält, und traurig ist das Wiegenlied, das die Arme, ihr unseliges Schicksal beklagend, ihrem Kinde singt; denn sie krankt an Heimweh und heisser Sehnsucht nach der Mutter.

Den Wassermann erzürnt das Lied, ergrimmt droht er, sie in einen Fisch zu verwandeln. Aber selbst zum fühllosen Steine will sie werden, wenn er ihr nicht gestatten will, wenigstens einmal zur Mutter zu gehen.

Unaufhörlich dringt sie mit Bitten in ihn; so giebt er schliesslich nach und entlässt sie auf einen Tag zur Oberwelt; das Kind jedoch behält er zum Pfande.

Das ist nun ein trauriges Wiedersehen mit der Mutter, und die Thränen und Klagen wollen kein Ende nehmen. — Als die Dämmerung hereinbricht, wird ungestüm an die Thüre gepocht; es ist der Wassermann, der sein Weib zurückverlangt. Die Mutter weist ihn höhnend zurück. Da erhebt sich auf dem See ein furchtbarer Sturm; plötzlich schleudert Jemand mit grosser Gewalt Etwas auf die Schwelle der Hütte. Die Mutter öffnet und findet — — — die Leiche des Kindes, dem der Wassermann den Kopf vom Rumpfe getrennt hat. —

*) In der Volkssage der Slaven und wohl auch anderer Nationen gehört der „Wassermann“ (böhm. Vodník) jener Art märchenhafter Wesen an, denen eine gewisse Grausamkeit eigen ist. Wenn sie nämlich an den Menschen nicht Rache nehmen können, rächen sie sich an ihrem eigenen Geschlechte.

The Water Fay.)

By the edge of the lake, in the pale moon-shine, the Water-Fay is sitting on a poplar-branch, making himself a coat of green, and shoes of red; he sings at his work, for to-morrow will be his wedding-day. On the morrow, his chosen victim, a maiden from the village near, rises early from her bed, and says she must wash her clothes in the lake. In vain does her mother try to stay her, telling her of an evil dream she has had in the night; in vain does she warn her that to-day is Friday. Her daughter will not be dissuaded, and, goaded on by an impulse she cannot resist, hurries down to the lake.

Scarcely has she dipped one little foot in the water, when the ground gives way beneath her, and the Water-Fay is heard clapping his hands for joy, as he sees his victim sink into the depths.

The maid becomes his wife. But drear and lonely to her are the deep recesses of the lake, where the Water-Fay holds prisoners the souls of drowned men and drowned women, and drear is the lullaby the poor girl sings to her babe, bewailing her own unhappy fate; for her heart is sick with longing for home, and with a passionate desire to see her mother.

The Water-Fay is enraged at her song, and, in his anger, threatens to turn her into a fish. She answers, she will herself turn to senseless stone, unless he give her permission to visit her mother at least once again. Wearied by her ceaseless entreaties, the Fay at last gives in, and sets her free for one day, to revisit the world above; the child he keeps as a pledge of her return. Sorrowful is the meeting between mother and daughter, and endless their tears and lamentations. As twilight comes on, a furious knocking is heard at the door: it is the Water-Fay, come to demand his wife's return. The mother scornfully refuses to let her go. Immediately a frightful storm rises over the lake: something is suddenly dashed with great violence against the door of the cottage: the mother opens it, and finds—the headless body of her daughter's child.

*) *In the folk-lore of the Slavs, as well as of some other nations, the "Water-Fay" (Bohemian:* Vodník*) belongs to that class of fabulous beings whose characteristic is cruelty, and who, when unable to work their malice on mortals, wreak their vengeance on their own race.*

Básnický podklad přítomných skladeb poskytnuly básně z Erbenovy „Kytice“. Národní pověsti české jsou tu podány ve formě ballady, kteráž nejednou překypuje vzácnou dramatičnosti.

Vodník.

V bájích Slovanů a také jiných národů náleží vodník k těm bytostem, které mívají na sobě jistý ráz ukrutnosti, tak, že když na člověku pomstiti se nemohou, i na svém vlastním rodu pomstu svou vylévají.

Na topole nad jezerem seděl vodník a zpíval: „Svit měsíčku, svit, ať mi šije niť. — Šil si botky a šaty k svatbě na druhý den.

Ráno chystá se děvče k jezeru, aby pralo. Matka mu zbraňuje, mělať zlý sen, viděla na dceři perly a v bílý ji oblékala šat; to znamená smutek, a mimo to, je pátek, den nešťastný. Leč dcera nemá stání, něco ji mocně pudí k jezeru, odejde. Sotva že první šat do vody vnoří, prolomí se lávka; po dívčině zavíří to v hlubině a vodník na topole si zatleská.

Smutny jsou vodní kraje, chladny a tichy jako žel v beznadějném srdci. V jezeře je prostraný příbytek vodníkův; kdo do něho vkročí, toho již nikdo nespatří. — Vodník sedí ve vratech, spravuje sítě; pradlena, kterou uchvátil, jest jeho ženou a zpívá novorozeňátku kolébavku: „Hajej, dadej, mé děťátko můj bezděčný synu! Ty se na mne usmíváš, já žalostí hynu! Ty vzpínáš ke mně ručky, a já bych radš ležela v hrobě, tam za kostelem u černého kříže, aby má zlatá matka měla ke mně blíže. Hajej, můj malý vodníčku, hajej vždyť nemám jiné radosti, leč tebe! Vodník je písní pohněván, žena ho chlacholí dojemnými slovy: Nehněvej se, neměj za zlé rozdrcené, zahozené růži. Štěp mladosti mé jsi v půli přelomil. Stokráte jsem tě prosila, bys mi na čas dovolil k matce, ale tys toho neučinil.“ Konečně vodník svolí, aby šla k matce. „Nebránil bych ti,“ praví, „ale bojím se ženského klamu.“ Jdi, ale splň věrně, co poroučím. Neobjímej své matky a nikoho, sic pozemská tvá láska mine se s nezemskou; vrať se večer do jezera, dávám ti lhůtu od klekání do klekání; dítě si nechám zástavou.

Jaké shledání bez objímání! Dcera objímá matku, žalujíc ji trpký svůj osud, těší se s ní celý den, bojí se však večera. Matka ji domlouvá: „Neboj se, má duše drahá, nic se neboj toho vraha“. Večer přišel. Zelený muž chodí po dvoře. Dcera je ustrašena. Matka ji těší, že vodník nemá k ní na suchu moci. Vodník tluče na dveře a volá: „Poja domů, ženo! dítě pláče, napoj je! Matka ho odbývá a velí, aby přinesl dítko na prah chaty, že je dcera ukojí! —

Na jezeře hučí divoká bouře; v bouři slyšeti nářek dítěte. Dcera běduje v strachu před mužem. V tom padne něco na práh chaty. Stará matka otevře. Na prahu — mráz po těle běží hrůzou — spatřuje hlavu bez tělíčka a tělíčko bez hlavy. —

10724. — 10730.

C. G. Röder, Leipzig.

Der

Wassermann.

The Water-Fay. — Vodnik.

Symphonische Dichtung.

Ant. Dvořák, Op. 107.

Allegro vivo. M.M. ♩ = 138.

Flauto piccolo.

Flauti. *p mezza voce*

Oboi.

Corno inglese.

Clarinetti in A. / Clarinetto basso. *pp*

Fagotti.

I. II. Corni in E. / III. IV.

Trombe in E.

Tromboni { Alto / Tenore }

Trombone basso e Tuba.

Tympani.

Gran Cassa

Piatti.

Triangolo.

Tamtam.

Allegro vivo. M.M. ♩ = 138.

Violino I.

Violino II. *pp*

Viola. pizz. *pp*

Violoncello.

Contrabasso.

Copyright 1896 by N. Simrock, Berlin.

Fl.
Cl.
Viol.
Viola
Vc.
B.
pp
fz
fp
tr
fz
fp
arco
p
a 2.
mp poco a poco cresc.
f
poco a poco cresc.

1

Picc.

Ob.

Cl.

Piatti mit Paukenschlägel.

Triangl.

Viol.

I. pizz.

arco

poco a poco

cresc.

1

Ob.
Corno ingl.
Cl.
Fag.
Piatti
Triang.
Viol.
arco tutti
pizz.
arco
Picc.
Fl.
Ob.
Cor. ingl.
Cl.
Fag.
I.
II.
Cor. I.II.
Tromb. b. e Tuba
a2.
Tymp.
Piatti
Triang.
Viol.

mf *cresc.* *f* *2f* *ff* *ff non legato* *ff marcatissimo*

f

f

I.

ffz

rinforzando sempre

rinforzando sempre

fz

fz

fz

fz

marcato

marcato

tr

tr

tr

tr

ff

ff

ff marcato

ff marcato

a2.

a2.

a2.

3

a 2.

ff marcatissimo

fz

fff

a 2.

a 2.

fp

fp

fz

fz

fz

fz

p sempre più dim.

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

fz

pizz.

mf

fz

Fl.

sempre più dim.

Ob.

sempre più dim.

pp

pp legato

Tymp.

Viol.

p sempre più dim.

pp

p sempre più dim.

pp

p sempre più dim.

pp

ppp

arco

p sempre più dim.

pp

ppp

p sempre più dim.

pp

poco rit.

4 Andante sostenuto. M.M. ♩ = 66.

Ob.

p

Cl.

Solo

p

Fag.

pp

I.

Cor.

fp

dim.

pp

III.

pp

Triangl.

pp

poco rit.

Andante sostenuto. M.M. ♩ = 66.

Viol.

ppp

pizz.

p

pizz.

p

pp

pizz.

pp

4 (♩ = wie früher 𝅗𝅥)

NB. Viertel ein wenig langsamer als früher Halbe.

Ob.

a 2.

Cl.

Fag.

Cor. III.

IV.

pp

Triangl.

Viol.

Fl.

Ob.

Cl.

Fag.

Cor. III.

Triangl.

Viol.

p

dim.

pp

p

dim.

pp

p

dim.

pp

p

pp

pp

pp

p

dimin.

pp

fz

p

pp

Fl. 5

Cor. ingl.

p

Cl.

Fag.

mf

Viol. con sord. arco

pp sempre legato

con sord. arco

pp sempre legato

pizz.

pp

pizz.

pp

p

mf

5

6

p legato

dim.

p legato

II.

p

dim.

p

arco

fp

pizz.

6

Fl.
Cl.
Fag.
Viol.
Picc.
Trbe.
Trbni.

cresc.
mf
dimin.
fp
dim.
fz
Solo
I. Solo
mp
p
pp
pizz.

7

Picc.

Cl.

Fag.

Trbe.

Trbni.

Viol.

cresc.

a 2.

mp

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

dimin.

dimin.

dimin.

dimin.

dimin.

Picc.
Cl.
Fag.
Trbe.
Trbi.
Viol.
Ob.
Cor. III. IV.
Tymp. Solo.

dimin.
pp
mf
p
mf espressivo
divisi
pizz.
arco

cresc.

cresc.

cresc.

cresc.

dim.

dim.

dim.

dim.

dim.

dim.

dim.

dim.

dim.

Allegro vivo. ♩ = 138.

Ob.
Cl.
Fag.
Cor. III. IV.
Tymp.
Piatti.
Viol.

rit.
senza sord.
Piatti Solo mit Paukenschlägel.
pizz.
arco

Fl. *mp*

Ob. *mp*

Cor. ingl. *mp*

Cl. *p* *mf*

Cor. III. *p* *mf*

Viol. *fp* *pp*

pizz. *p*

pizz. *p*

pizz. *p*

pizz. *p*

10

f

f

f

f

f

ff *fz* *fz* *fz* *fp*

ff arco *fz* *fz* *fz* *fp*

ff arco *fz* *fz* *fz* *fp*

ff *fz* *fz* *fz* *fz* *fz* *p*

fz arco *p*

10

Viol.

molto cresc.

molto cresc.

molto cresc.

molto cresc.

molto cresc.

Fl. Picc.

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl.

Fag.

11

a2. *fp*

f

ff

Cor.

Trbe.

Trbni.

Tymp.

a 2.

Gr. C.

Piatti.

Trgl.

p

Viol.

ff *cresc.*

fz *cresc.*

ffz *cresc.*

marcatissimo

Fl.Picc.
Fl.
Ob.
Cor. ingl.
Cl.
Fag.
Cor
Trbe.
Trbni.
Tymp.
Gr. C.
Piatti.
Trgl.
Tam.
Viol.

a 2.

a 2.

fz

fz

fz

fz

f

12

Fl.

Ob.

Cl.

Fag.

Cor.

Trbni.

Tymp.

Viol.

I Solo.

I Solo.

p

fp

fp

fp

dim.

pp

p

p

p 3 3 3 3 3 3 3 3

p 3 3 3 3 3 3 3 3

pizz.

12 *p*

Fl.

Ob.

Tymp.

Viol.

ppp

pp

pp

pp

ppp

Fl.
Ob.
Trbni
Tymp.
Viol.
pp
mf
mf
ten. ten. ten.
p cresc. poco a poco
mf
cresc.
ten. ten.
p cresc. poco a poco

molto rit. **13** Andante mesto come prima. M.M. ♩ = 66.

Fl.
Ob.
Cor. ingl.
Cl.
Fag.
p
a 2.
p
p
I.
p
I.
p
p
Cor.
con sordini
p
con sordini
p
con sordini
Tymp.
Solo.
pp
Viol.
ff
ff
molto rit. Andante mesto come prima. M.M. ♩ = 66.
pp
dim.
pp
pp
dim.
pp
p
dim.
pp
pizz.
pp
pp
arco
dim.
pp
13 pp

Fl.
Ob.
Cor.ingl.
Clar.
Fag.
Cor.I.II.
Tymp.
Viol.

fz *fz* *fz* *fz*

p *p* *p* *p*

p dimin. *pp*

p *pp*

14

Fl.picc.
Fl.
Ob.
Cor. ingl.
Cl. Soli
Fag.
Cor.I.II.
Tymp.

p *f* *p*

mp *f* *dim.* *p*

p *p* *p* *p* *p* con sordini

ppp *f* *dim.* *p* *pp*

ppp *f* *dim.* *p* *pp*

pp

14

Fl.
Ob.
Cor.ingl.
Fag.
Cor.III.
Tymp.
Solo
Cl.
a2.
Fag.
Cor.
Tymp.
divisi
pizz.
arco
pizz.

Fl.
Ob.
Cl.
Fag.
Cor.
I.
arco
a2.
Cor. ingl.
senza sordini
Trbe.
Tromb.
marcatissimo
dim.

Fl.
Ob. *mp*
mp
Cor. ingl.
mp
pp *morendo*
pp *morendo*
pp *morendo*
fp
Cor.
p
Trbe.
p
pp
Tromb.
p
pp
Tymp.
pp
p
p
p
p
pp *morendo*
pp *morendo*
pp *morendo*

16

Fl. Un poco più lento e molto tranquillo. (M.M. ♩=56.)
p
Ob.
p
Fag.
pp
Cor. I.
pp
Viol. I. Un poco più lento e molto tranquillo. (M.M. ♩=56.)
pp con sordini
Viol. II.
pp con sordini
pp con sordini
pp con sordini
pp con sordini

16
pp con sordini

112826

Cor. ingl.

Solo.

Cl

Fag.

Cor. III. IV.

Trbe.

I. Solo. con sordino

Trgl.

dim.

Fl.

Ob.

Cl.

Fag.

Solo

Trbe.

Trgl.

cresc.

17

Cor. ingl.
Solo.
Cl.
Fag.
Trbe.
I. Solo.
Trgl.
17
Fl.
Ob.
Fag.

poco a poco più accelerando.

Fl.

Ob.

Fag.

Cor. I. II.

a 2.

Tymp.

poco a poco più accelerando.

pizz.

18

Fl. Andante. Tempo I.

Ob.

Cor. ingl.

Cl.

a 2.

Cor.

cresc.

Tromboni

Tymp.

molto cresc.

Trgl.

Andante. Tempo I.

Fl.
Ob.
Cor.ingl.
Cl.
Cor.
Trbe.
Tromb.
Tymp.
Gr. C.
Piatti.
Trgl.
a 2.
in C.

Un poco più mosso. (M.M. ♩=80)

19

Picc.

Fl.

Fag.

Cor. I.II.

in Es

Tromb.

Tuba Solo

Tymp.

Piatti.

Solo.

Trgl.

Un poco più mosso. (M.M. ♩=80)

pizz

19

Fl.picc. Andante e molto tranquillo. (M.M. ♩= 66)

Fl.

Ob.

Solo

Fag.

pp

p

Cor. in Es.

pp in F.

legato

legato

Tymp.

Andante e molto tranquillo. (M.M. ♩= 66)

pp senza sordini

pp senza sordini

pizz.

pp senza sordini

pizz.

pp senza sordini

pp

tr

pp

20

Ob.

Solo

p

Fag.

Cor. I.II.

pp

pp

pp

pp

pp

tr

tr

tr

tr

Fl.
Ob.
Fag.
Cor. in E
poco a poco string.
cresc.
mf
pizz.
arco
f marc.
p
f
fmarc.
poco a poco string.

Tempo I. Maestoso.

ff

a2.

in C. a2.

f

marcatissimo

pesante

fz

Tempo I. Maestoso.

21

Più mosso. M.M. ♩ = 80.

in E.

I. Pult.

Velle. div.

II. Pult.

Più mosso. M.M. ♩ = 80.

Fl. picc.

Fl.

Ob.

Cor.ingl.

Cor.

Tymp.

I. II. pult.

a2.

in F.

a2.

f

ff

cresc.

22 Andante maestoso meno mosso quasi Tempo I. M.M. ♩ = 66.

in E.

Andante maestoso meno mosso quasi Tempo I. M.M. ♩ = 66.

Solo

a 2.

a2.

Cor. ingl.

Cl.

Trbni.

Tenor Trbni

Bass Trbni

1 Tuba

2 Tuba

lunga corona **23**

rit. Lento assai.

rit. Lento assai.

morendo

pespressivo molto

lunga corona **23**

★) NB. Tuba II ad libitum sin'al Nº 24.

Fl.
Cl.
Solo
Trbni
dim.
dim.
Fl
Ob
Solo
cresc.
Trbni.
Fl.
Trbni
Tamtam.

24

Fl. Allegro vivace. M.M. ♩ = 138.

Ob.

Cl.

Allegro vivace. M.M. ♩ = 138.

pizz.

24

Fl. picc.

Fl.

a 2.

Ob.

Cl.

Fag.

Cor. 1.2. in E.

pizz.

arco

Fl.

Ob.

Cl.

a 2.

25

Fl. picc.
Fl.
Ob.
Cl.
Fag.
Cor. 3. 4. in F.
Viol.
pizz.
arco
a 2.
molto cresc.
più f
cresc.
mf
p molto cresc.

25

Ob.
Cl.
Cor. 3. 4.
Piatti.
Glocke in B.
mit Paukenschlägel.
dim.

48

Ob.

Cl.

Cor.3.4.

Trbe.

in Es con sord.

Tymp.

Solo

Piatti

Glocke

26

Fl.

Ob.

Cor.ingl.

Cl.

Fag.

in E.

Cor.

Trbe.

Trb.3eTuba.

a 2.

Tymp.

Gr.C.

Glocke

Fl.
Ob.
Cl.
Fag.
Cor.
Trb. 3 e Tuba.
Gr. C.
Viol.

cresc.
cresc.
cresc.
cresc.
cresc.

mf
mf

fz fz fz fz fz fz p

Fl. picc.
Fl.
Ob.
Cl.
Fag.
Cor.
Trbni

a 2.
a 2.
a 2.

f

con forza

ff marcatissimo

a 2.

in Es senza sordini

Timp.

Gr.C.

marcato

marcato

marcato

marcato

a 2.

f

fz

fz

f

ff

a 2.

ff

ff

ff

ff

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

fz

fz

fz

fz

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

*f

a 2.

ff

fz

f

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

fz

ffz

ff

ff

f

f

ff

ff

ff

f

f

f

f

fz

ffz

fz

ff

a 2.

ff

f marcato

ff

fz

fz

f

ff

ff

sul G

ff

fz

fz

ff

ff

ff marcatissimo

ff marcatissimo

ff

fz

fz

Piatti

sul G - - - -

f ff a 2. in E.

29

a 2.

a 2.

a 2.

trem.

30 Andante sostenuto. (𝅗𝅥) = jak dříve (𝅗𝅥)

Fl. picc.

Fl.

Cor. ingl.

Cl.

Clarinetto basso Solo in A.

Tromb. III e Tuba.

Timp.

Andante sostenuto. (𝅗𝅥) = jak dříve (𝅗𝅥)
Achtel wie früher Viertel.

30

31

Fl. picc.

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. basso.

a 2.

Timp.

pp con sordino

pp con sordino

pp con sordino

Ob.

Cor.

Trbe.

Tromb.

cresc. mf dim. p pp

pp mf pp

pizz.

Fl.

poco a poco rit.

Lento assai.

lunga corono

Ob.

Cl. I. II.

Fag.

con sordini

pritard.

Cor.

Trbe

Tromb.

Trgl.

morendo

arco

pizz.

ppp